

Аналітичний звіт

за 2020 рік

Дерегуляція

*Дозвільна
система та
ліцензування*

*Державний
нагляд
(контроль)*

*Державна
регуляторна
політика*

Державна
регуляторна
служба
України

м. Київ,
лютий 2021 р.

Передбачуваність регуляторної діяльності

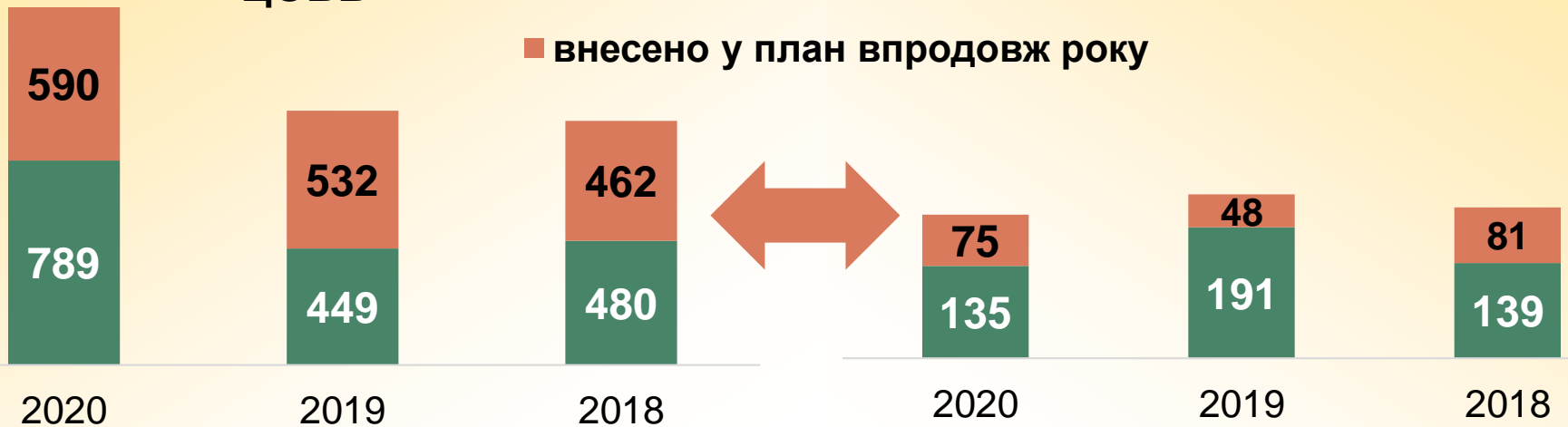
Дотримання регуляторними органами *принципу передбачуваності* – *послідовності регуляторної діяльності*

дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування своєї діяльності та є запорукою забезпечення права участі суб'єктів господарювання у регуляторній діяльності органів виконавчої влади

ЦОВВ

■ заплановано на початок року
■ внесено у план впродовж року

МОВВ

Передбачуваність регуляторної діяльності

Рівень системності підходу до планування регуляторної діяльності у 2020 році:

МОВВ:

✓ зросла на 38% впродовж року кількість проектів РА, включених до планів діяльності з їх підготовки (у порівнянні з 2019 роком)

ЦОВВ:

✓ зменшилась на 44% впродовж року кількість проектів РА, включених до планів діяльності з їх підготовки (у порівнянні з 2019 роком)

✓ зменшилась кількість «злісних» порушників, у яких більше половини проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, не були включені до відповідних планів (з 14 - у 2019 до 10 - у 2020 році)

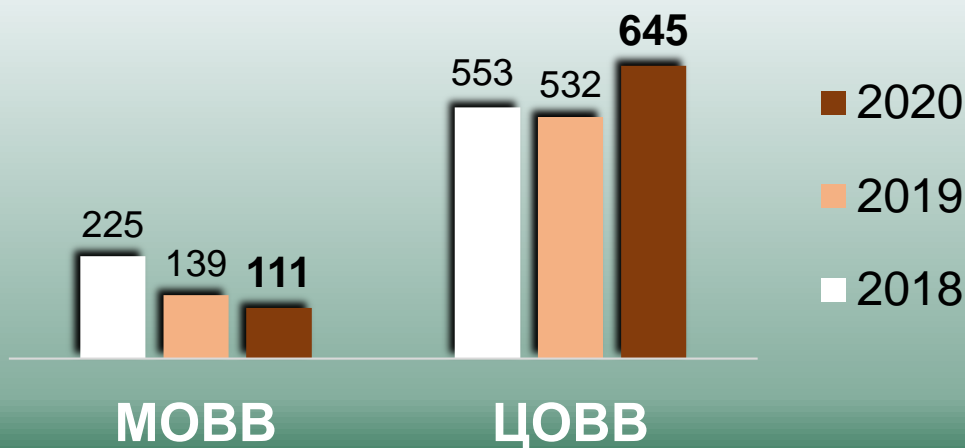
✓ збільшилась у 2 рази кількість ЦОВВ, які провадили регуляторну діяльність виключно у відповідності із затвердженими планами (з 7 – у 2019 до 14 – у 2020 році)

■ заплановано на початок року
■ внесено у план впродовж року

Відповідність проектів регуляторних актів принципам державної регуляторної політики

Розглянуто проектів регуляторних актів:

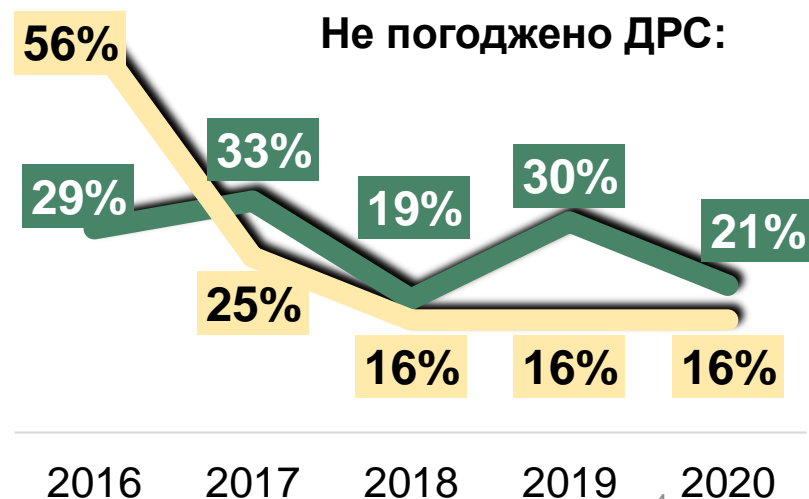

Покращився загальний рівень відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики

Кількість прийнятих ДРС рішень про відмову в погодженні проектів регуляторних актів ЦОВВ і МОВВ знизилась на 6,4%
(з 26,7% у 2019 році до 20,3% у 2020 році)

Дотримання процедури підготовки аналізу регуляторного впливу (АРВ) – 99,1% (у 2019 році – 98,7%)

Дотримання процедур з оприлюднення проектів регуляторних актів – 98,7% (у 2019 році – 98%)

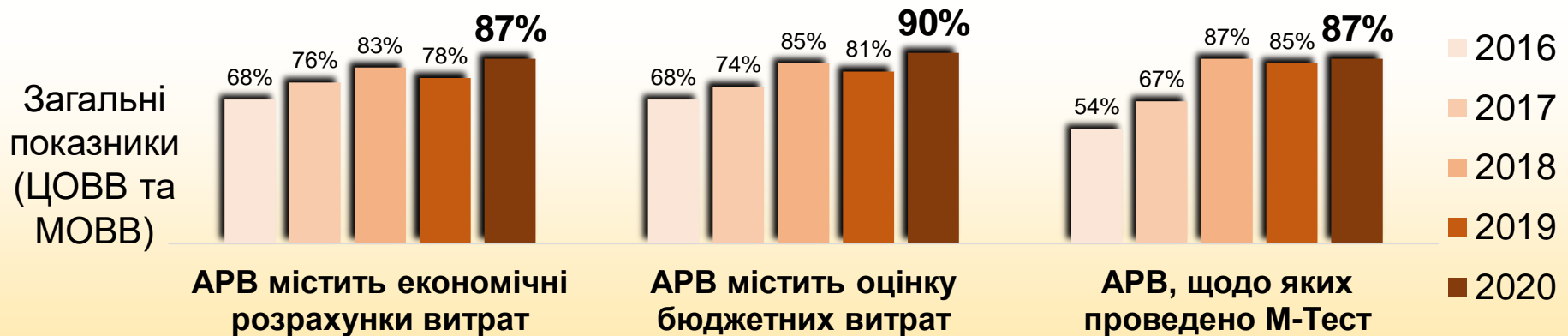
Виконання вимог Методики та Аналізу регуляторного впливу (АРВ)

Основні показники якості підготовки АРВ

«Адресні» консультації на етапі розробки проектів регуляторних актів протягом 4-х років - 1023 консультацій (у 2020 році - 178 консультацій)

Зростання кількості проектів РА, при підготовці яких розробники керувались принципом - спочатку аналіз існуючої проблеми і лише потім пошук оптимального механізму її розв'язання

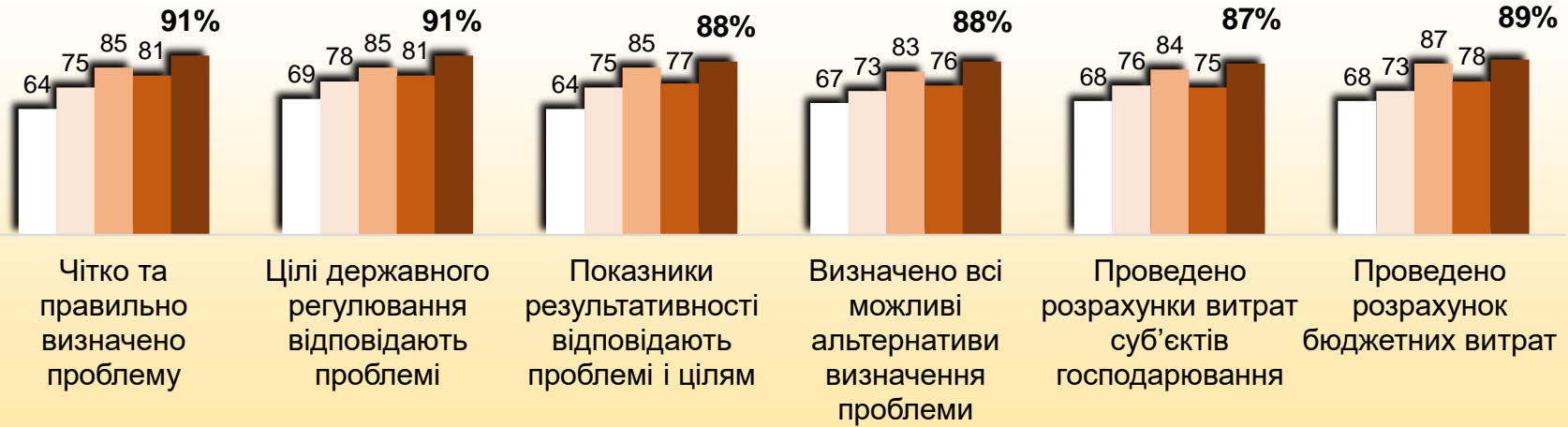
Покращення загального рівня відповідності АРВ вимогам Методики:

Виконання вимог Методики та Аналізу регуляторного впливу (АРВ)

Основні показники якості підготовки АРВ

Центральні органи виконавчої влади

2016

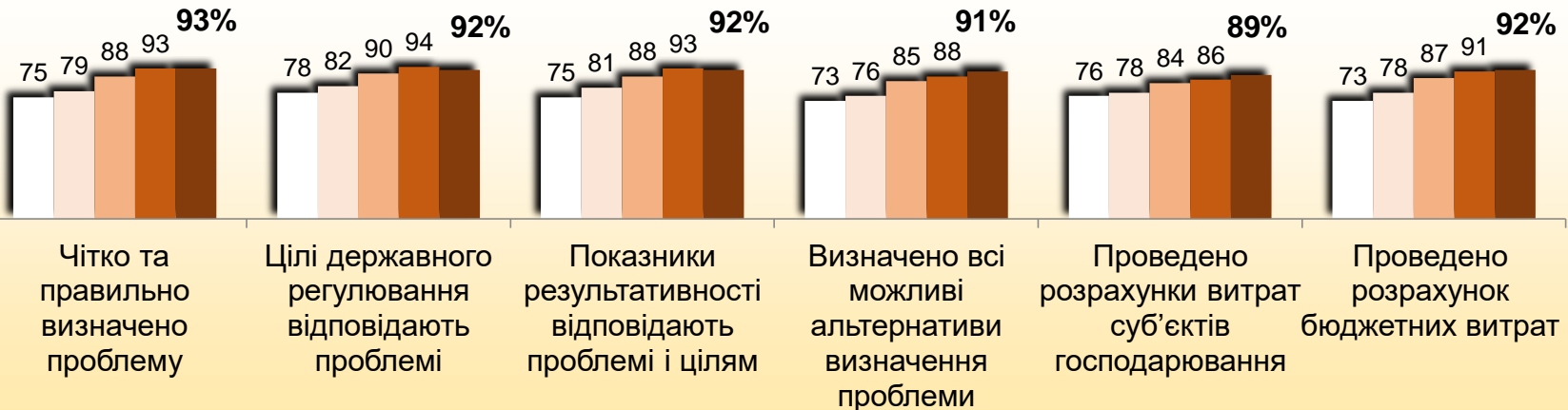
2017

2018

2019

2020

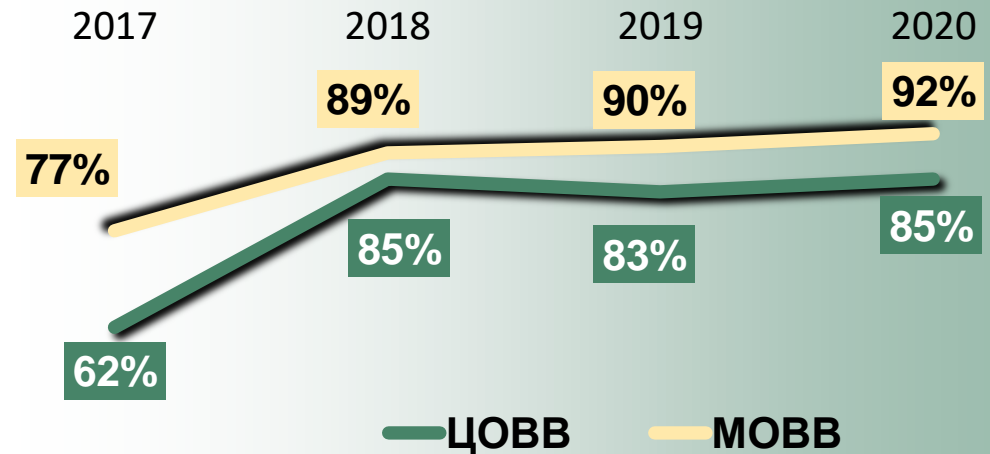
Місцеві органи виконавчої влади

Дотримання Методики щодо підготовки М-Тесту

М-тест
як один із аспектів оцінки ефективності проекту регуляторного акта:

Фактично здійснено М-тест*:

- дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва,
- оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок впровадження регулювання,
- розглянути можливість застосування компенсаторних механізмів для малого бізнесу

* М-тест проводиться у випадках, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10%

Аналіз вигод та витрат від запровадження регулювань

ДРС
попереджено впровадження
державних регулювань,
які передбачали
додаткові витрати для бізнесу

шляхом прийняття рішень про відмову у погодженні відповідних проектів регуляторних актів

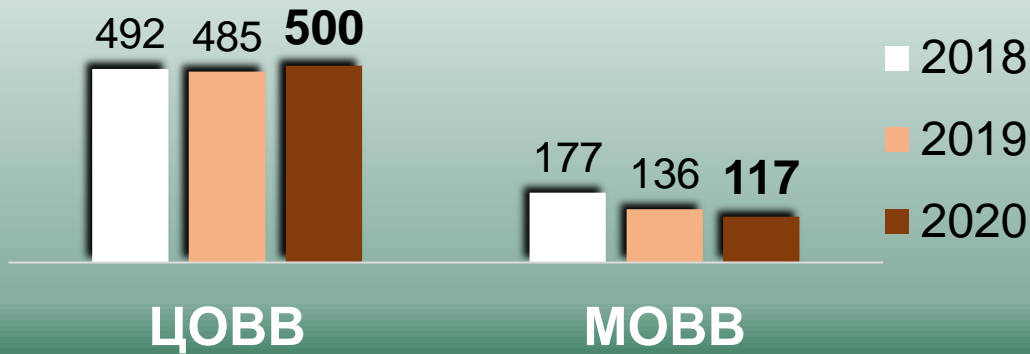
2020 рік
майже
25,4 млрд. грн.

2019 рік
майже
33,1 млрд. грн.

2018 рік
майже
43,5 млрд. грн.

Відстеження результативності дії регуляторного акта

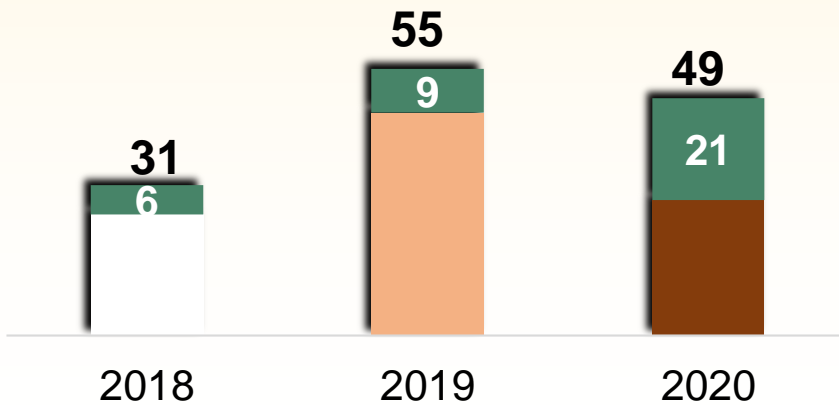
Звіти про відстеження результативності дії регуляторних актів

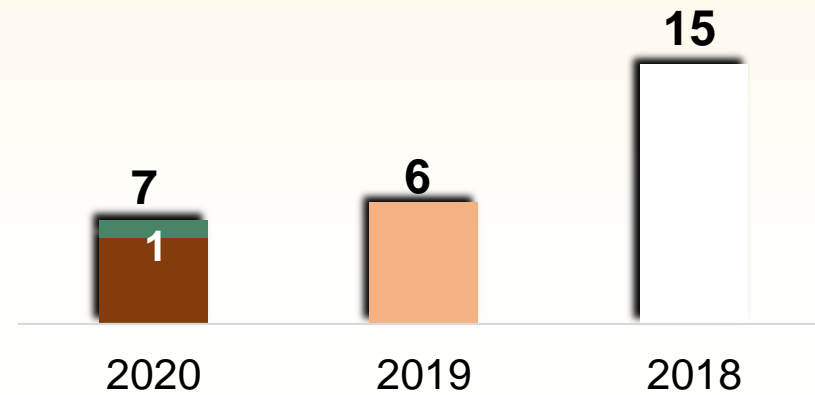
Фактичні результати відстеження результативності дії регуляторних актів

Регуляторні акти, які фактично зазнали змін або були скасовані (із загальної кількості тих, які цього потребували)

ЦОВВ

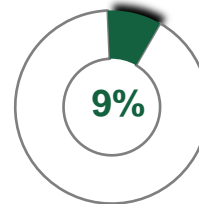

МОВВ

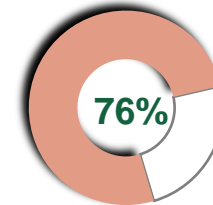

Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

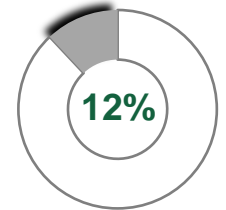
У 2020 році ДРС опрацьовано 2712 проєктів РА:

Відсутні пропозиції до проєктів РА

Надано пропозиції з обґрунтованими зауваженнями щодо удосконалення проєктів РА

Залишено без розгляду (документи подані у неповному обсязі та/або оформлені з порушенням вимог Закону)

ОМС

Проведення М-тесту як інструменту вимірювання впливу регулювання на малий та мікро-бізнес

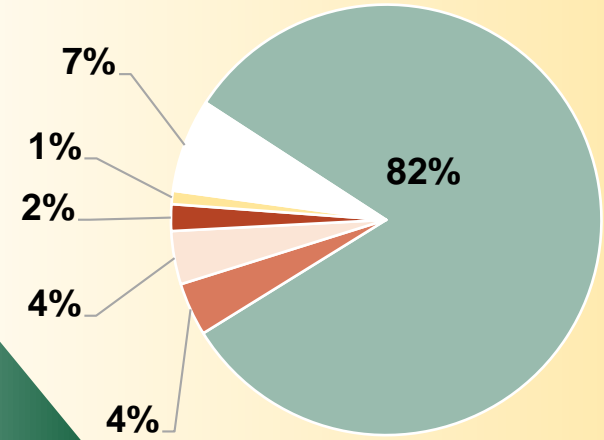
Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

У 2020 році ДРС опрацьовано 2712 проектів РА

Встановлення місцевих податків і зборів (82%):

Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування у 2020 році за сферами регулювання

Відсутні пропозиції ДРС до проектів РА ОМС щодо встановлення місцевих податків і зборів, лише 7,7%

- встановлення місцевих податків і зборів
- затвердження регламентів ЦНАП
- благоустрій населених пунктів
- оренда майна комунальної власності
- розміщення реклами
- інші

План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності

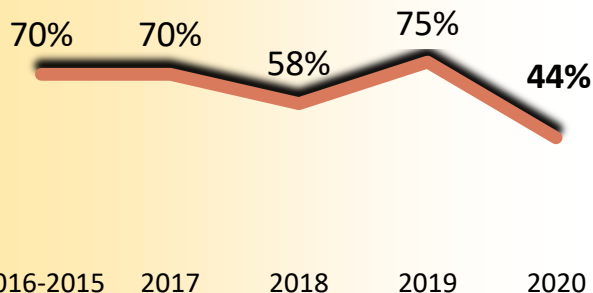
Результати виконання Плану дерегуляції:

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1413-р про План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та План дій щодо підвищення позиції України в рейтингу Світового банку "Ведення бізнесу"

Нацрада з питань телерадіомовлення

Антимонопольний комітет

Рівень виконання Плану дерегуляції за всі роки його реалізації:

ЦОВВ

1

Міненерго

1

МКІП

1

МОН

1

Мінцифри

1

Держстат

1

Міндовкілля*

2 1

МВС

3

Мінфін

2 1

НКРЗІ

4 1

МОЗ

2 7

Мінрегіон

4 10

Мінінфраструктури

8 10

Мінекономіки

13 18

■ виконано

■ не виконано

У 2020 році інформування Уряду про стан виконання Плану дерегуляції покладено на Мінекономіки

Водночас, протягом року ДРС:

- ✓ здійснювався моніторинг виконання державними органами Плану дерегуляції, результати якого оприлюднено на офіційному веб-сайті ДРС;
- ✓ підготовлено та надіслано до Мінекономіки 4 щоквартальних звіти про стан виконання Плану дерегуляції;
- ✓ проводився моніторинг проходження у Верховній Раді України проектів законодавчих актів

* Міндовкілля також виконано 3 заходи, термін виконання яких спливає у 2021 році

Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

Прикладне дерегулювання та опрацювання звернень суб'єктів господарювання, їх об'єднань щодо необхідності усунення перешкод у веденні господарської діяльності

Проведено експертизу 50 регуляторних актів ЦОВВ

Прийнято 6 рішень про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики:

Мінекономіки, Мінінфраструктури, Міндовкілля, МОЗ

Проаналізовано 48 рішень ОМС

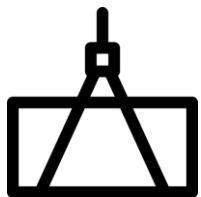
Надіслано 27 пропозицій щодо необхідності вжиття заходів, спрямованих на скасування 32 регуляторних актів ОМС:

Волинської, Одеської,
Дніпропетровської, Рівненської,
Донецької, Тернопільської,
Закарпатської, Черкаської,
Київської, Чернігівської,
Миколаївської, Херсонської
областей

Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

Результати застосування ДРС такого механізму прикладного дерегулювання у 2020 році:

приведено у відповідність до вимог законодавства процедуру ввезення (пересилання) на митну територію України підконтрольних Держпродспоживслужбі вантажів, внаслідок затвердження Мінекономіки форм міжнародних сертифікатів;

скасовано вимогу необхідності включення до переліку Мінприроди установ, організацій та закладів, які здійснюють розробку документів, що обґрунтовують обсяги викидів для суб'єктів господарювання;

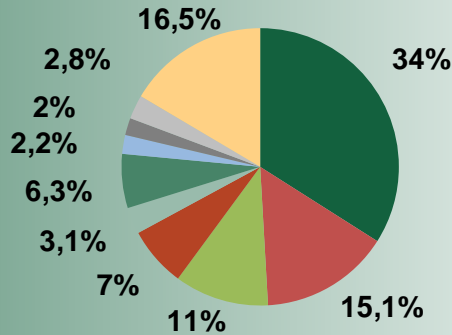
скасовано необхідність в отриманні дозволів на розробку гранично допустимих скидів (ГДС) забруднюючих речовин у водні об'єкти, а також неконкурентні умови для суб'єктів господарювання в частині обмеженого вибору програмного забезпечення при розробці ГДС.

скасовано вимогу для закладів охорони здоров'я, що проводять обов'язкові профілактичні медичні огляди, щодо додаткової наявності у них (окрім ліцензії) акредитаційного сертифіката;

Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

Тематика рішень ОМС, прийнятих з порушенням законодавства

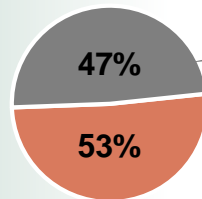
- встановлення місцевих податків і зборів
- відчуження (списання, передача, надання) майна комунальної власності
- затвердження правил благоустрою
- затвердження Регламентів центрів надання адміністративних послуг
- затвердження порядків пайової участі замовників у розвитку інфраструктури населених пунктів
- зовнішня реклама, тимчасові споруди
- реалізація алкогольних напоїв
- проведення оціночної діяльності
- оцінка землі та земельні сервітути
- інші питання

Територіальними органами ДРС проведено моніторинг офіційних сайтів ОМС

Виявлено 627 рішень ОМС, прийнятих з порушенням законодавства

прийнято за відсутності відповідних регуляторних повноважень

прийнято з недотриманням вимог регуляторного законодавства

Рішення ОМС, прийняті з порушенням законодавства

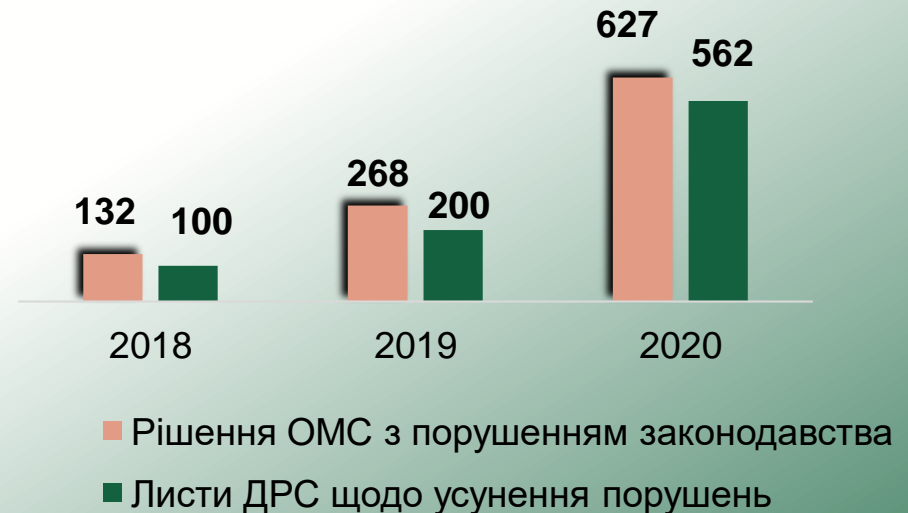
Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, порушених внаслідок дії регуляторних актів

Дерегуляція

Рішення ОМС, прийняті з порушенням законодавства

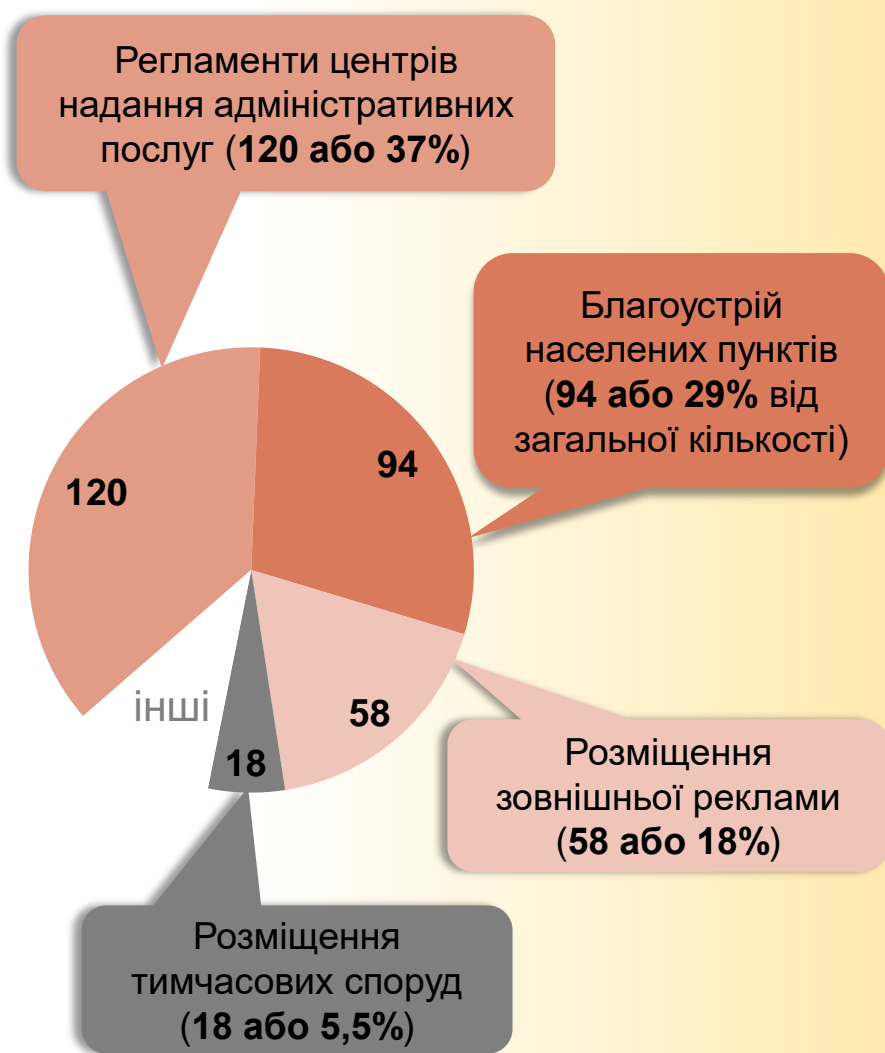
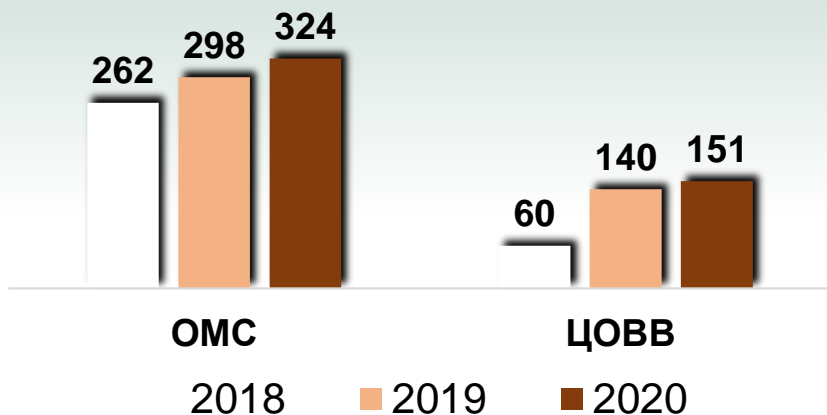
У 2020 році кількість регуляторних актів, виявлених в результаті проведеного територіальними органами ДРС моніторингу офіційних ОМС та вжитих ДРС заходів реагування, в порівнянні з **2018 роком** збільшилась майже у 5 разів, у порівнянні з **2019 роком** у 2,5 рази

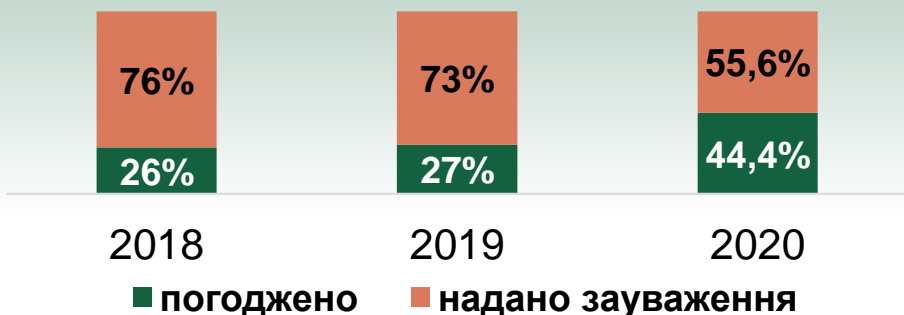
Експертиза проектів регуляторних актів, пов'язаних з видачею документів дозвільного характеру

Тематика проектів рішень ОМС з питань дозвільної системи, які надходили на погодження до ДРС:

Загальна кількість проектів законодавчих та нормативно-правових актів з питань дозвільної системи, які надходили на погодження до ДРС:

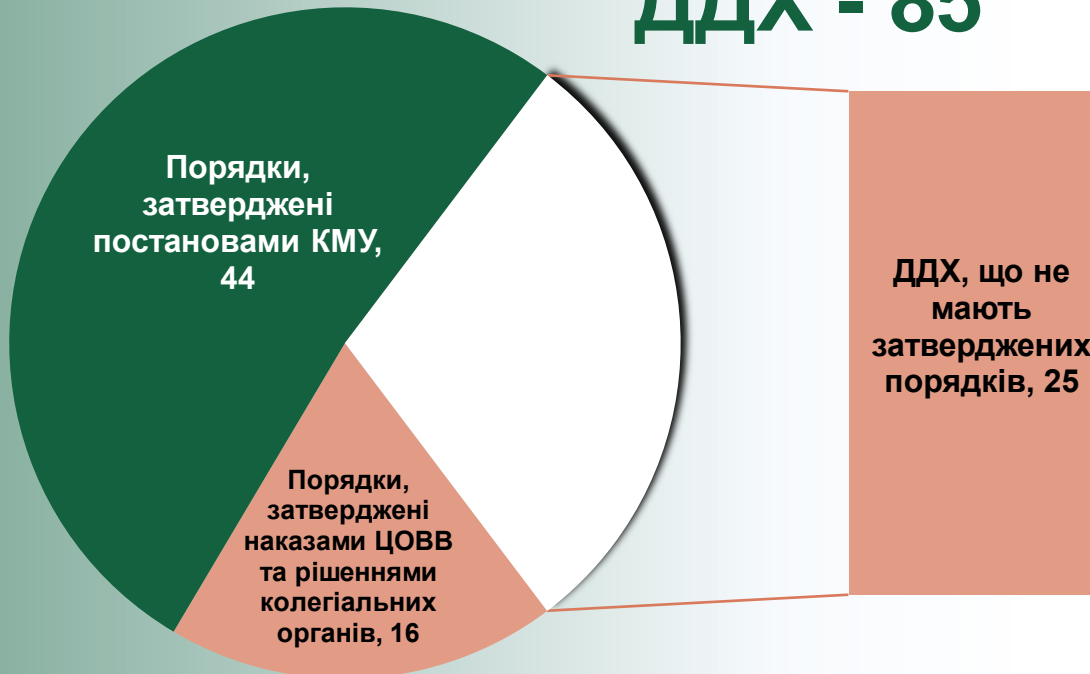
Погодження проектів нормативно-правових актів з питань дозвільної системи

Документи дозвільного характеру (ДДХ)

Порядки видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі, переоформлення, анулювання документів дозвільного характеру встановлюються на рівні постанов Кабінету Міністрів України

Загальна кількість
ДДХ - 85

Види документів дозвільного характеру, які були видані дозвільними органами*

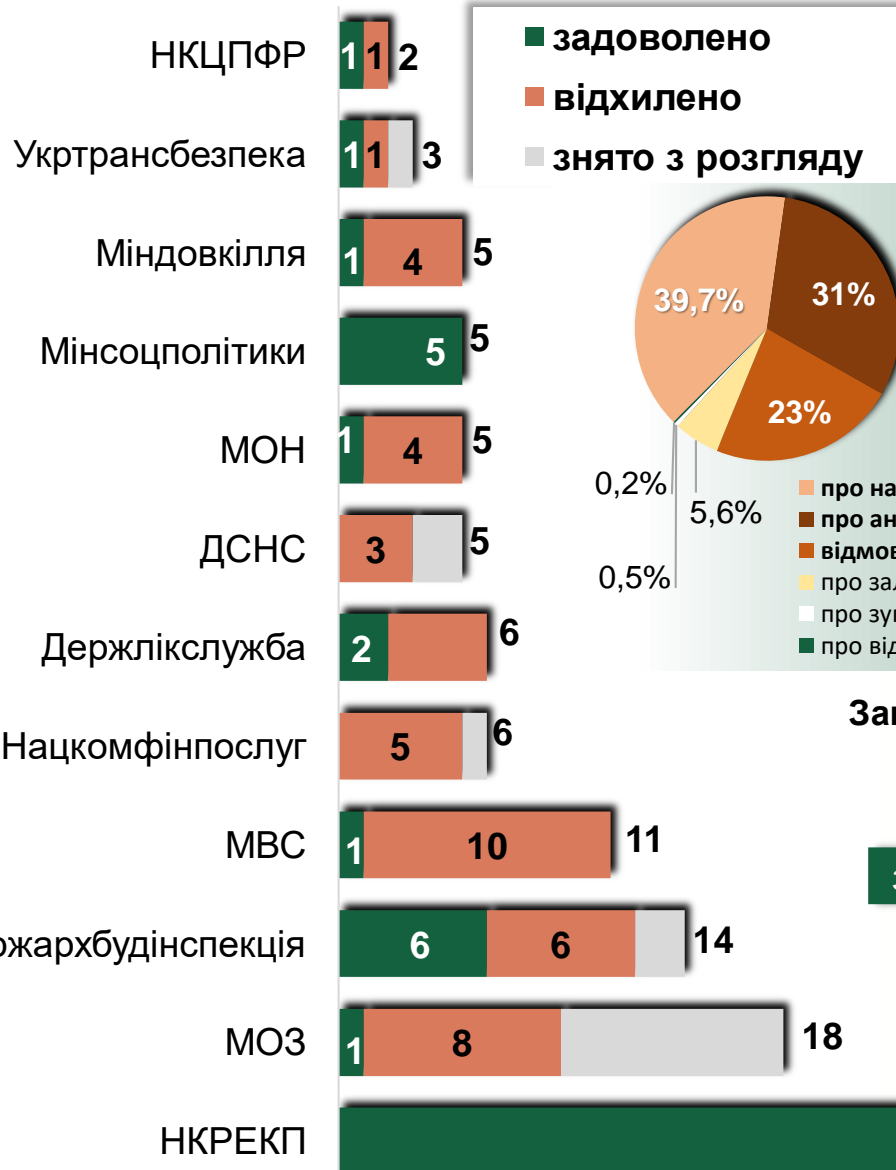

* за даними дозвільних органів у 2019 році

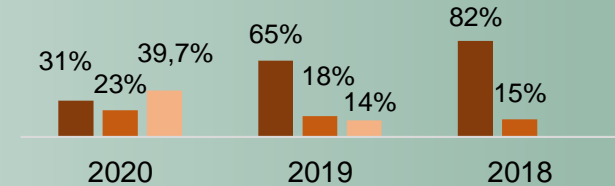
** інформація МКІП не надавалась, види ДДХ передбачені Законом про Перелік

Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування

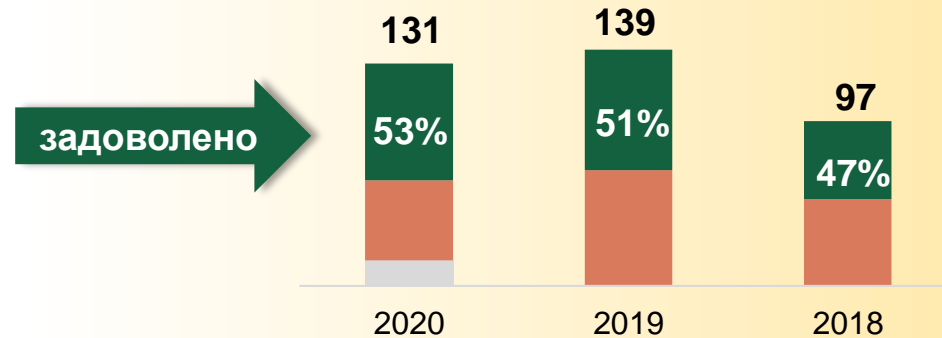
Розгляд скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування

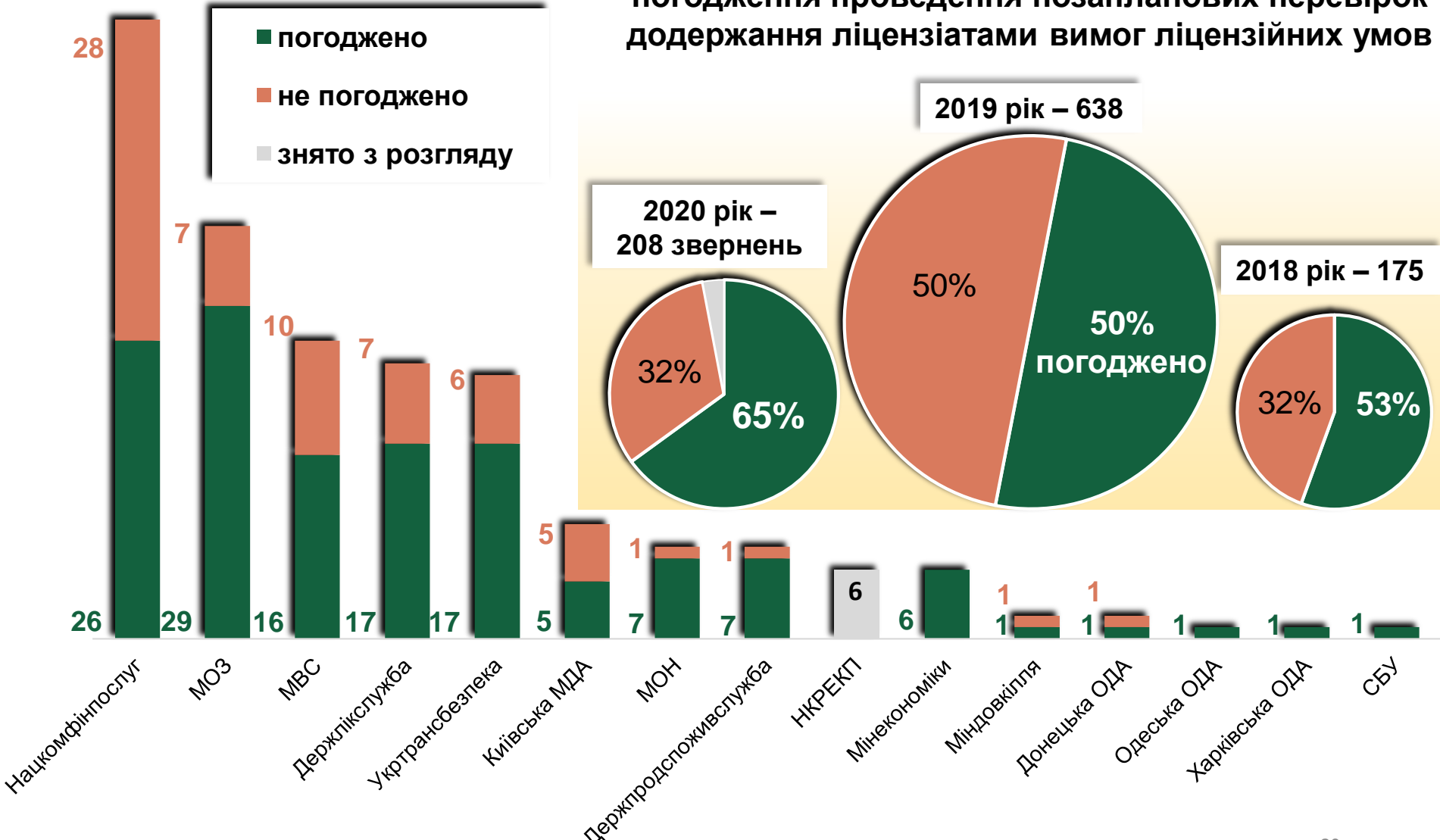
Скарги на дії органів ліцензування щодо прийнятих ними рішень:

Загальні результати опрацювання апеляцій та скарг:

Розгляд звернень органів ліцензування щодо погодження проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов

Ризик-орієнтований підхід до здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

У разі ПЛАНОВИХ заходів:

1. Наявність річного плану
- 2. Критерії ризику, які впливають на періодичність проведення заходів ДНК**
3. Періодичність проведення заходів ДНК
4. Попереднє письмове повідомлення суб'єкта господарювання про проведення заходу ДНК
5. Перелік питань, які можуть бути перевірені
- 6. Уніфікована форма акту**
7. Обмеження тривалості проведення заходу ДНК

Процедури, обов'язкові для органу державного нагляду (контролю):

У разі ПОЗАПЛАНОВИХ заходів:

1. Проведення заходів ДНК виключно з встановлених Законом підстав
2. У разі проведення заходу ДНК за зверненням фізичної особи – наявність погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю)
3. Обмеження кола питань, що можуть бути перевірені: виключно ті, які стали підставою для проведення заходу ДНК
4. Заборона проведення повторного заходу з тих самих підстав
5. Обов'язковість надання для ознайомлення підстав проведення заходу (в тому числі й звернення фізичної особи, якщо захід здійснюється за таким зверненням)
- 6. Уніфікована форма акту**
7. Обмеження тривалості проведення заходу ДНК

Ризик-орієнтований підхід до здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Державний нагляд (контроль)

Моніторинг приведення контролюючими органами нормативно-правових актів у відповідність до законодавства

Постанова КМУ від 10.05.2018 № 342 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»

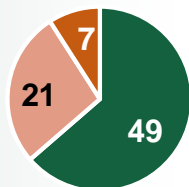
Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Критерії ризику

Уніфіковані форми актів

Перевірка

Станом на 01.01.2021

77 сфер державного нагляду (контролю)*:

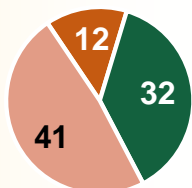
у 70 сферах державного нагляду (контролю) Урядом затверджено **критерії, за якими оцінюється ступінь ризику**

■ у 49 сферах державного нагляду (контролю) контролюючими органами затверджено **уніфіковані форми актів**

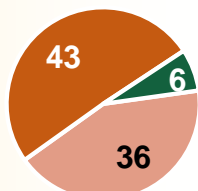
■ у 7 сферах державного нагляду (контролю) критерії **не затверджені** або **не відповідають вимогам Закону України та постанови КМУ**

■ у 21 сфері державного нагляду (контролю) уніфіковані форми актів **не затверджені** або **не відповідають вимогам Закону України та постанови КМУ**

Станом на 01.01.2020

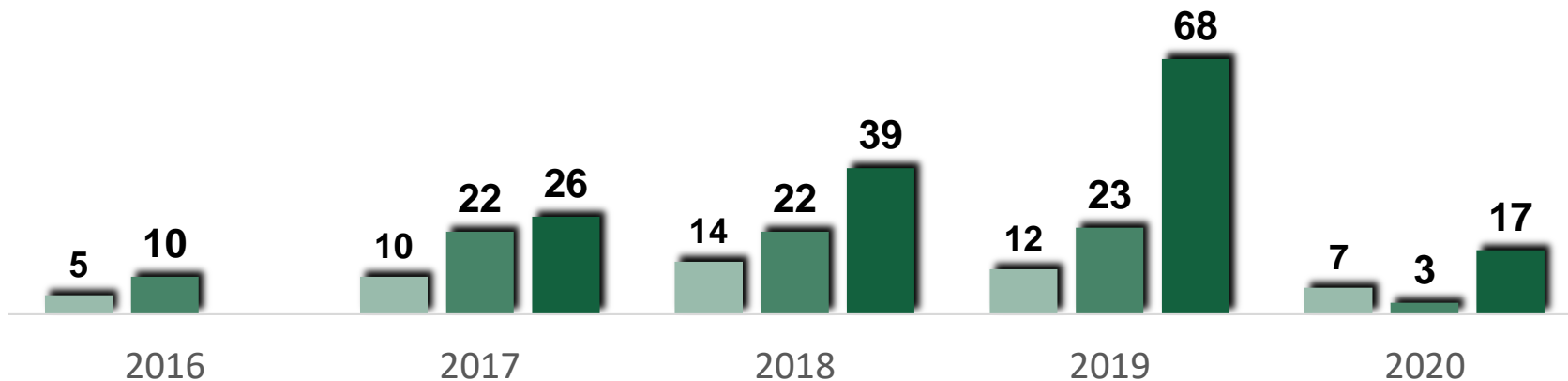
Станом на 01.01.2019

* станом на 01.01.2021 22

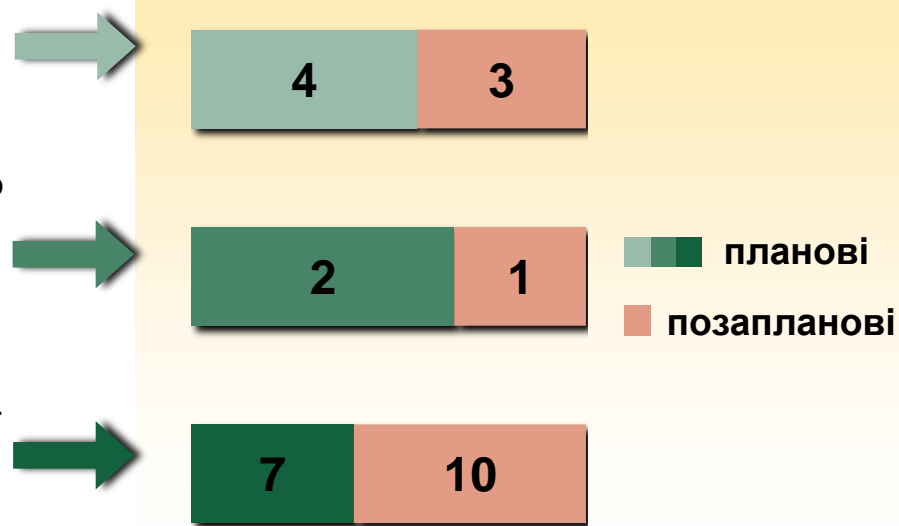
Перевірки ДРС дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю)

Кількість проведених перевірок:

- перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності
- перевірки додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру
- перевірки додержання органами нагляду (контролю) вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Плановість проведених у 2020 році перевірок:

- ❑ **Підвищення якості підготовки проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу до них**, в тому числі, шляхом визначення в АРВ компенсаторних заходів у разі, якщо від запровадження регулювання прогнозується надмірне навантаження на малий бізнес.
- ❑ **Методична робота з регуляторними органами** щодо підвищення якості аналізу регуляторного впливу, необхідності запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва.
- ❑ Активізація діяльності регуляторних органів в частині виконання заходів з **відстеження результативності прийнятих регуляторних актів** з обов'язковим здійсненням розрахунків витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання.
- ❑ Підвищення рівня **дотримання вимог та принципів державної регуляторної політики органами місцевого самоврядування**.

- ❑ Активізація роботи у сфері **перегляду регіональних регуляторних актів**.
- ❑ Моніторинг стану виконання **заходів щодо дерегуляції господарської діяльності**.

- ❑ **Забезпечення реалізації державної політики з питань ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності:**
 - участь у приведенні законів, інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини, пов'язані з ліцензуванням та дозвільною системою у сфері господарської діяльності, у відповідність із законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»;
 - забезпечення діяльності Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, як колегіального органу при Державній регуляторній службі України.

- ❑ **Зосередження уваги на ризикорієнтованому підході до здійснення державного нагляду (контролю):**
 - проведення планових та позапланових перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю);
 - моніторинг приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 342 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)».